

LOKALE BELASTINGDRUK

met deze hand geeft ons college

en met deze twee nemen ze

Inleiding

De VVD Twenterand is aangenaam verrast over de layout, de leesbaarheid en het terugbrengen van de spaghetti in de doelenbomen van deze kadernota 2018. Onze complimenten hiervoor gaan naar de ambtelijke organisatie. We hebben echter nog wel de volgende vraag m.b.t. de systematiek: **Is het college van mening dat onderstaande toezegging, verwoord in een brief die is verzonden richting de raad in de tweede helft van 2016, voldoende is gerealiseerd?**

'Voor het 'spoor' van de kadernota het aanscherpen op relevantie (op welke doelstellingen willen wij volgend jaar expliciet sturen) en het benoemen van een beperkte set indicatoren.'

Over de inhoud van deze kadernota is de VVD Twenterand helaas wat minder enthousiast. Het blijft voor de fractie van de VVD lastig om te kijken naar 2018 in een kadernota, zonder halfjaarcijfers van 2017 en laat staan een vastgestelde jaarrekening 2016. De portefeuillehouder financiën heeft in november 2015 de volgende toezeggingen gedaan. *"Zegt toe bij een volgende kadernota en begroting te zorgen voor een eenduidiger beeld ten aanzien van de totale lastendruk voor de burger, OZB specifiek en zegt tevens toe het percentage opbrengstverhoging OZB nadrukkelijker te vermelden."* Ondanks deze toezegging wordt in deze kadernota geen percentage OZB opbrengstverhoging vermeld. Van een eenduidiger beeld is helaas ook geen sprake. Sterker nog, door de bijdrage aan de agenda van Twente (gevonden in een opbrengstverhoging OZB) apart te vermelden, wordt er een soort rookgordijn opgeworpen. De keiharde realiteit is echter dat in de jaren 2018 en 2019 de OZB opbrengst woningen wordt verhoogd met 4,73 % resp. 4,43%. **Welke percentages kunnen we invullen voor de OZB verhoging niet woningen?** Nog nooit eerder werden de OZB percentages m.b.t. de opbrengstverhoging OZB (buiten de inflatiecorrecties) in één bestuursperiode zo verhoogd als onder deze coalitie. Tsja.....

Meicirculaire

Ondanks het cadeau van 3.5 miljoen euro dat we plotseling in de schoot geworpen krijgen, zal de VVD in haar eerste termijn reageren op de kadernota zoals deze ons is gepresenteerd, hoewel dit prachtige cadeau zeker van invloed zal zijn op de definitieve begroting 2018 en de meerjarenbegroting tot 2021. In bijlage C op bladzijde 8, geven we hiervoor onze eigen kaders aan.

Het college geeft aan dat we er financieel, zeker gezien het meerjarenperspectief, goed voor staan. De VVD is helaas zo ver nog niet en we hebben een andere voorstelling bij *'Er financieel goed voor staan'*. Met name de tekorten op het sociaal domein vormen een grote en onzekere factor. Of het Rijk bereid is een deel van deze tekorten voor haar rekening te nemen, is nog maar de vraag, dus er dient beleidsmatig en structureel heel wat te veranderen. Naar de mening van de VVD had dit echter al veel eerder moeten gebeuren en heeft dit college zaken voor zich uit geschoven en dus nagelaten de toch al langer bekende tekorten op dit terrein aan te pakken. Een nieuw college krijgt in 2018 de rekening gepresenteerd en mag puin gaan ruimen. Natuurlijk is dit een uitdaging voor ons, maar zo'n erfenis had dit college dus nooit achter mogen laten. De reserves op dit terrein worden volledig aangesproken en *'après nous le déluge'* lijkt hier opgang te doen. In deze kadernota wordt de stand van de reserves sociaal domein weergegeven per 1 januari 2017 (4.930.000,=) Naar verwachting zal er echter per 1 januari 2018 nog maar 3.5 miljoen aan reserves beschikbaar zijn. Als we hier de voorstellen voor de onttrekkingen tegenover stellen komt de bodem wel heel snel in zicht. **Kan de wethouder financiën ons hierover, met als uitgangspunt een reserve van 3.5 miljoen per 1 januari 2018, wat nader informeren en ook een doorrekening aanleveren?**

Het college geeft de raad vier zoekrichtingen mee en begint met zichzelf de volgende vraag te stellen: 'Wat is het basisniveau?' Deze vraag heeft dit college en ook voorgaande colleges zichzelf al vele malen gesteld, maar tot op heden is daar geen concreet antwoord op gekomen. Ook nu worden er slechts zoekrichtingen aangegeven.

Een van deze zoekrichtingen is het afkomen van voorzieningen en hierbij worden door dit college de bibliotheken, sport & cultuur en onderwijs, zelfs met name genoemd. Alle drie heikele onderwerpen, maar als je dit als zoekrichting naar voren brengt zou je wat de VVD betreft hier ook het overdekte zwembad bij dienen te betrekken. **Is het college het met de VVD eens dat als je de bibliotheken, sport & cultuur en onderwijs noemt, je hier dan ook het overdekte zwembad zou moeten noemen?** Voor de VVD is het overigens best opvallend dat dit college ons met name deze opties als zoekrichting voorlegt, **wordt er in het bestuursakkoord hierover niet iets heel anders vermeld?** Maar men shopt toch al vrij selectief in het bestuursakkoord. De OZB gaat namelijk weer drastisch omhoog, maar dat is dus niet om het voorzieningenniveau te verhogen, maar voor de agenda van Twente. Staat toch echt anders beschreven in het bestuursakkoord dat, als dit de 3 C's beter uitkomt, in andere situaties juist zo heilig is.

Voor de rest zijn het de bekende richtingen, waarbij de zoekrichting om 100.000 euro uit onbenutte belastingcapaciteit te genereren wel heel erg makkelijk en weinig creatief is. Dat het college nu plotseling wel wil denken in de richting van maximaal 3 wethouders verbaast ons. In deze collegeperiode heeft men drie keer de kans gekregen terug te gaan naar drie wethouders, maar heeft men dit, ondanks aandringen van de VVD, bewust nagelaten. Volgens de VVD worden er voorstellen gedaan waarbij eenmalige middelen worden ingezet om structureel beleid mogelijk te maken. Eerder werden dekkingsvoorstellen van partijen afgewezen als met eenmalige middelen structureel beleid werd afgedekt. **Kan het college aangeven waarom men dit uitgangspunt (besteding Cogas-gelden) heeft los gelaten?**

'Organisatorisch onstaat er door natuurlijke uitstroom van personeel financiële ruimte in 2019 van 100.000 euro oplopend naar 400.000 euro in 2021.' Best een opvallende aannahme waar we zeker op terug komen. De VVD ziet in samenwerking met andere gemeenten, met name in backoffice-constructies nog steeds grote mogelijkheden om te besparen op kosten, zonder aan kwaliteit in te boeten. Deze zoekrichting ontbreekt in de voorstellen van het college en dat bevreemdt ons wel. Niet alleen kunnen we hierdoor doelstellingen bereiken en voldoen aan opgaven, maar zorgt er tevens voor dat we als gemeente zelfstandig kunnen blijven. Voor de goede orde, het wordt hier en daar wel genoemd in deze nota, maar niet specifiek opgevoerd als zoekrichting. **Waarom ontbreekt deze zoekrichting?**

Er worden aannames gedaan (bijvoorbeeld ruim 1,5 miljoen euro tot 2021 via de vier zoekrichtingen) en we moeten nog maar afwachten of alle aannames en voorspellingen wel gerealiseerd worden. De VVD heeft daar op dit moment zeker nog geen 100% vertrouwen in en waagt enkele aannames zelfs te betwijfelen. **Wat is er terecht gekomen van het uitgangspunt in het bestuursakkoord om in 2018 het tekort terug te brengen tot nul en van de bestuursafpraak "bij een gelijkblijvend voorzieningenniveau geen toename van de belastingdruk (OZB)?" Graag hierop een reactie.** Dat de VVD en niet alleen om deze reden, tegen de voorgestelde OZB verhoging is, zal u overigens niet verbazen.

Er worden terloops bezuinigingen voorgesteld die wat verborgen zitten in de tekst (kostendekkendheid sport en begraafplaatsen). De VVD krijgt de indruk dat men de raad, maar ook de inwoners wat in slaap probeert te sussen. Zo van, ga maar rustig slapen, het komt allemaal wel goed. De VVD is echter niet van plan in slaap te vallen en in maart 2018 plotseling wakker te schrikken, want dan is het te laat. Als we wat willen moet dit nu gebeuren en daar gaan we dus ons best voor doen. Buiten een besluit over deze kadernota 2018, wordt de raad ook gevraagd een besluit te nemen over de agenda van Twente en over de voorstellen voor de aanpak van het sociaal domein. Alle drie besluiten zijn voor de VVD zeker geen hamerstukken en gaan hier graag het debat over aan met de collega's en het college. Hieronder wordt nader ingegaan op de diverse programmaonderdelen.

Programma Veilig leefklimaat

We hebben de voorstellen van het college gelezen en kunnen ons voor een deel vinden in deze voorstellen. Echter met de preventieve houding van de gemeente op het gebied van de asbestsanering zijn wij het niet eens. Communicatie en voorlichting brengt ons niet bij onze doelstelling om als gemeente Twenterand in 2024 asbestvrij te zijn. Om dit te realiseren moet er veel meer gebeuren dan alleen preventie en communicatie en we kunnen hiermee niet wachten. Bij de nieuwe agenda 'Duurzaam Twenterand' geeft de gemeente aan dat zij een voorbeeldfunctie heeft. Echter bij de stimulering asbestsanering is van deze voorbeeldfunctie niets meer terug te vinden. **Er wordt met geen woord gerept over wat de gemeente aan haar eigen asbest gaat doen. Of hebben we als gemeente geen bezittingen waarin asbest is verwerkt? Daarnaast vragen wij ons af waarom deze preventieve rol betaald moet worden uit de reserve platteland. Zijn er geen asbestdaken in de bouw of op industrieterreinen?**

Over bestuivende insecten wordt beschreven wat er moet gebeuren en wat dat gaat kosten. Een dergelijk bermbeheer heeft echter alleen zin als er niet of minder wordt gemaaid. **Wat zijn daar de opbrengsten (in de zin van lagere kosten) van en wat zijn de gevolgen voor de wegen zelf m.b.t. verkeersveiligheid? Bermen worden gemaaid zodat regenwater goed de weg af kan stromen en hoge bermen belemmeren het zicht.**

Helaas lezen we weinig over vrijkomende agrarische bebouwing. Terwijl hier toch echt een groot probleem opdoemt en we hebben hier al eens eerder aandacht voor gevraagd. Bij vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) gaat het om een grote hoeveelheid landelijke bedrijfsruimte die leeg komt te staan. Tot 2030 wordt verwacht dat gebouwen met een oppervlakte van ten minste 32 miljoen m² hun agrarische functie zullen verliezen. Daarvan zal ongeveer de helft een andere invulling kunnen vinden. De resterende circa 15 miljoen m² zal leegstaan. **Deze leegstand is groter dan de verwachte leegstand in 2030 als het gaat om kantoorruimte of winkelruimte in Nederland.” (Alterra 2014). Ziet het college dit anders voor de gemeente Twenterand en over hoeveel m² spreken we en hoe gaat het college dit probleem aanpakken of is dit onderdeel van de erfenis?**

Dat we geconfronteerd worden met hoge kosten m.b.t. de invoering van de omgevingswet, daarover zijn we het eens met het college. Echter ook hier één en al vaagheden en weinig concreets. Wat moeten we nu met: “Hierbij denken wij aan’ en ‘bevatten in ieder geval’. De VVD is van mening dat we ons moeten voorbereiden op nog veel meer extra kosten en ook hier zien we die helaas niet terug in deze kadernota. **Kan het college deze kosten concreter in kaart brengen en hiervoor dekking aangeven?**

Het college geeft onder kwalitatief programmeren woningbouw aan dat keuzes gevolgen kunnen hebben voor de grondexploitties. **Maak deze open deur eens concreet college: Welke gevolgen hangen aan welke keuze vast?**

Programma Aantrekkelijke gemeente

Een gezamenlijke (14 gemeenten) agenda van Twente heeft nogal wat voeten in de aarde. De ambities per gemeente verschillen en de vraag: ‘Wat brengt het ons?’ zorgt voor verdeeldheid met name tussen de grote steden en de plattelandsgemeenten. Wij komen hier later op terug. Voor de VVD zijn de kernpunten voor een agenda van Twente: Inzetten op een circulaire economie en infrastructuur in de breedste zin van het woord met specifiek aandacht voor de A1 en de N36.

De gemeente heeft een preventieve, een regisserende, een stimulerende, een faciliterende en een bijrol. **Hoe weet een inwoner, als hij met een vraag komt, in welke rol de gemeente tegenover hem of haar staat?**

Ons is onvoldoende duidelijk wat er nu precies gaat gebeuren met het ondernemersfonds en hoe hier verder invulling aan wordt gegeven. **Met welke bedragen gaan we dit fonds structureel vullen? 'De kans is reëel dat het een gemeentebreed fonds gaat worden.' Kan het college eens uitleggen hoe dit gemeentebreed uitgerold kan worden en betaald wordt door slechts een gedeelte van onze inwoners?** Ook de nieuwe toeristische structuur levert bij de VVD nog veel vragen op. **Wordt TTI in de ogen van het college in de toekomst overbodig, wordt de subsidie verder afgebouwd en gaan gastvrij Twenterand en De Twentsche Hooilanden de taken overnemen? Kan het college ons hierover wat uitgebreider informeren met name over de rol van TTI en gastvrij Twenterand en waarom en waaraan besteden we deze 10.000,= euro nu precies?**

Programma Maatschappelijke ontwikkeling en zelfredzaamheid

Voor het eerst wordt nu echt concreet dat men niet uitkomt met de reserves sociaal domein om de tekorten op dit vlak op te vangen. Dat weten we echter al de hele zittingsperiode van dit college, maar pas nu, worden er maatregelen voorgesteld via de zoekrichtingen. Beter laat dan nooit, gaat hier echter niet op.

De notitie 'bijsturing in het sociaal domein' van 15-10-2016 is besproken in de raadsdebatten van 28-02-2017. In die notitie wordt een target genoemd voor de 1e fase kadernota 2018, te weten 500.000 euro. **In de berekening op pagina 6 van de kadernota wordt echter uitgegaan van 250.000 euro. Waarom is het college van dit target afgeweken? Ook is de VVD geïnteresseerd in de resultaten over 2017 m.b.t. de drie gestelde prioriteiten:**

- 1. Regie en sturen op eigen kracht**
- 2. Vernieuwingen en herstructurering in aanbod**
- 3. Krachtige preventie en instroombeperking en uitstroombevordering**

Vanaf 2018 (waarin het huidige college niet meer bestuurt) worden de tekorten steeds meer zichtbaar en heeft het effecten op de bevolking van Twenterand via de genoemde zoekrichtingen. De VVD zou hierover best eens op een andere moment een principiële discussie willen voeren of we dit onze inwoners kunnen vragen en/of we niet meer (of nog meer) moeten inzetten op burgerparticipatie om het vele gebruik van voorzieningen terug te brengen. De VVD ziet hierin ook een rol voor de dorpsraden binnen de gemeente Twenterand en wil graag dat het college met hen in overleg gaat.

Wat betreft de vier zoekrichtingen: Voor de VVD is het benutten van financiële en organisatorische mogelijkheden wel heel erg vaag, omdat deze bezuinigingen een stijgende lijn vertonen (5 ton in 2021), zonder echt concreet te zijn. **Hoe komt het college tot deze aannames en heeft dit gevolgen voor de dienstverlening richting de inwoners?**

Van Lang Gezond Twenterand naar Stichting Vitaal Twente. Na het lezen van alle relevante stukken wordt duidelijk hoe het zit. Een pilot voor ouderen van 65 tot 75 jaar en vanaf 2018 de Stichting Vitaal Twente. In diverse stukken wordt aangekondigd dat er een voorstel volgt voor een structurele voortzetting van het project Lang Gezond, bij kadernota of begroting 2018. Al eerder was er het voornemen om een beknopte evaluatie en voorstel voor het vervolg aan te bieden, maar hiervoor was het college afhankelijk van de uitkomsten van de onafhankelijke business case en dat document is pas recentelijk verschenen.

Bij het schrijven van deze reactie heeft de VVD nog geen info kunnen inzien: geen evaluatie van de pilot, geen inhoudelijk voorstel (gaat het om dezelfde doelgroep 65-75 jaar?) voor het vervolg. Alleen een tekst in de kadernota waarin gemeld wordt dat de stichting al is ontstaan. Tot verbazing van de VVD heeft het college financiële dekking gevonden voor een bedrag van 50.000 euro via de middelen sociaal domein. Gezien het innovatieve karakter en de samenwerking binnen Twente, zou dit zeker een geschikt en concreet onderwerp zijn voor de agenda van Twente en zou dus de financiering daaruit kunnen plaatsvinden. **Ontstaan er door deze gemeenschappelijk aanpak ook lokale besparingen? Graag een reactie van het college.**

Programma Klantgerichte organisatie en bestuur

Het college geeft in deze kadernota aan dat het er voor zorgt dat het goed kan besturen. Over de kwalificatie 'goed' wordt buiten het college toch best wat verschillend gedacht. *'De organisatie is relatief klein ten opzichte van andere gemeenten.'* Voor de VVD is de kwaliteit echter belangrijker dan de kwantiteit. **Hoe rijmt het college de kennelijk aanwezige werkdruk binnen de organisatie met haar aanname dat er: *'Organisatorisch door natuurlijke uitstroom van personeel financiële ruimte in 2019 van 100.000 euro oplopend in 2021 tot 400.000 euro, ontstaat?'*** In de beantwoording graag ook de volgende uitgangspunten meenemen: *'Om tot een krachtige kernorganisatie te komen wordt nadrukkelijk ingezet op professionalisering, externe samenwerking en digitalisering.'* en *'Binnen de bestaande formatie en budgetten kan niet worden voldaan aan de eisen die de wetgeving oplegt (Twenterand Digitaal).'*

De VVD moet helaas constateren dat we als gemeente onvoldoende klantgericht bezig zijn. De regels zijn nog steeds te veel leidend en het denken in oplossingen ontbreekt nog te vaak. Over regels gesproken, regels die we niet willen of kunnen handhaven, moeten we schrappen. Een algemeen pardon voor overtredingen van regels, waar we als gemeente niet of onvoldoende tegen zijn opgetreden, wijzen wij af. Hiermee beloon je inwoners die bewust de regels hebben overtreden en dat moeten we niet willen en zorgt voor onrust en onduidelijkheid. Als we groepen in onze samenleving betrekken bij het opstellen van visies of het nemen van besluiten, moeten we deze groepen serieus nemen en dat houdt in dat zij ook zaken terug zien die men ingebracht heeft tijdens overleggen of vergaderingen.

Aangezien de afvalstoffenheffing kostendekkend moet zijn, gaat deze heffing gelukkig aanzienlijk naar beneden. Onze inwoners merken hier helaas in de portemonnee niets van. Dit belastingvoordeel wordt namelijk te niet gedaan door een verhoging van de onroerende zaak belasting. Dit college verschuilt zich bij deze verhoging achter het feit dat de totale belastingdruk voor inwoners vrijwel gelijk blijft. Een wat wonderlijke uitleg, want zonder deze OZB aanpassing waren onze inwoners er duidelijk op vooruit gegaan. Dit college geeft met de ene hand (omdat men niet anders kan) en neemt met de andere hand, of misschien zelfs wel met twee handen.

Dat de wijze van communiceren te wensen overlaat is helaas een bekend probleem en dit college slaagt er onvoldoende in dit te verbeteren. Mede door een onduidelijke communicatie komt de geloofwaardigheid van de lokale politiek regelmatig onder druk te staan en is er helaas sprake van een afbrokkeling van de geloofwaardigheid. Het college geeft aan uit één mond te spreken, maar is dit werkelijk de realiteit? De VVD is er niet van overtuigd dat het college bestuurlijk altijd op één lijn zit. **Kan het college hier eens op reageren?**

In het kader van de zelfredzaamheid moeten onze inwoners steeds meer doen en worden gevraagd meer en beter te participeren. Een goede zaak waar de VVD voor 100% achter staat. Wij vinden echter dan ook dat we als gemeente meer en beter ons best moeten doen onze inwoners inzicht te geven in onze financiële huishouding en uitleggen waarom sommige beleidsmaatregelen noodzakelijk zijn. Ondanks de duidelijke verbeteringen in de leesbaarheid van de kadernota en opstelling van de begroting zijn deze voor het gros van onze inwoners niet te lezen en worden dus niet gelezen. Er zijn ontwikkelingen in de markt waardoor een doorsnee inwoner via een app sneller, beter maar vooral makkelijker inzicht krijgt in dit soort zaken. **De VVD roept het college op dit eens op te pakken en de raad te informeren over de kosten en de mogelijkheden. Als we eisen stellen aan de inwoners moeten we hen kunnen uitleggen waarom we dit doen. Is het college bereid hiermee aan de slag te gaan?**

Over ingediende claims en de kosten en uitkomsten van lopende rechtszaken en/of schikkingen maken we ons als VVD zorgen, maar in deze nota lezen we hier niets over. **Gaat het college hiervoor een bedrag opnemen in de begroting 2018?**

Vele kleintjes maken één grote en dat geldt ook voor bezuinigingen. Daarom begrijpen wij nog steeds niet het genomen besluit om de bezorging van identiteitspapieren voor 75% te subsidiëren.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Voor de VVD zijn informatiebeveiliging en bescherming van privacy belangrijke zaken. Dat we deze op orde moeten brengen, geeft aan dat we daarin tot nog toe risico's hebben gelopen. Verlies en diefstal van persoonsgegevens en vervolgens misbruik moeten we voorkomen. De gevolgen hiervan worden goed verwoord in de kadernota. Voor de VVD zijn dit bij uitstek zaken die we gemeenschappelijk kunnen oppakken met andere gemeenten. **Wordt hier door het college naar gekeken en zijn hierin stappen te maken zoals ook naar tevredenheid zijn gezet via GBT bij de heffing van de lokale belasting?**

Door allerlei oorzaken, waar we deels wel invloed op hebben maar deels ook niet, wordt er een beroep gedaan op ons weerstandsvermogen. **De VVD wil graag weten wat het verloop van ons weerstandsvermogen is geweest over de periode 2014-2016 en wat de verwachting is voor het jaar 2017? Wij verzoeken het college hierbij dezelfde onderverdeling te maken als gebruikt is op bladzijde 55 van deze kadernota.**

Paragraaf Lokale Heffingen

Wij zijn het niet eens met de voorstellen van het college de OZB te verhogen en als dekking aan te wenden voor een gedeelte van de financiering van de agenda van Twente. Dat is wel heel erg makkelijk en weinig creatief. Als we de eenmalige Cogas-gelden kunnen aanwenden voor een mogelijke opwaardering van onze bijdrage aan de agenda van Twente, waarom zouden we deze gelden dan niet kunnen inzetten voor de financiering van de eerste stap, dus de 7,50 per inwoner? **Wil het college hier eens op reageren?**

Onze inwoners hebben recht op een verlaging van de afvalstoffenheffing. Dit college pakt dit voordeel onze inwoners echter direct weer af, door een verhoging van de OZB, zodat onze inwoners niet profiteren van het hun rechtens toekomstige voordeel. De VVD betreurt dit en vraagt zich af of deze OZB verhoging wel echt noodzakelijk is. Ook in het bestuursakkoord leest de VVD over een mogelijke OZB verhoging andere uitgangspunten. Nog nooit werden onder een bestuur de percentages OZB opbrengstverhogingen zo verhoogd als onder deze coalitie van CDA, CU en SGP. De VVD gaat dan ook op dit moment zeker niet akkoord met dit voorstel over de OZB. Er wordt aangegeven dat er mogelijk nog wijzigingen in de OZB heffing kunnen komen door een andere verdeling van de verhoging over woningen en niet-woningen. **De VVD is benieuwd waar het college dan aan denkt en hoe kijkt men terug op de over 2016 ingevoerde heffing voor niet-woningen? Zijn de ingeboekte bedragen behaald en zijn er veel bezwaren tegen deze heffing ingediend?**

Met de wijze van inning en de daaraan gekoppelde controle op de toeristenbelasting is de VVD niet tevreden. De VVD zou deze belasting graag op een andere manier willen toepassen en als doelbelasting willen inzetten voor het bevorderen van het toerisme in Twenterand. Dat dan de bestaande subsidiestromen verdwijnen of aangepast worden is onderdeel van deze nieuwe aanpak.

Bijlage A. Maatregelen Sociaal Domein

De financiën in het sociaal domein baren het college al vanaf het begin van de decentralisaties de nodige zorgen. **De VVD vraagt zich af waarom het college dan niet eerder met concrete voorstellen is gekomen en ons deze voorstellen nu pas presenteert en deze dus niet eerder dan in 2018 kunnen worden ingevoerd?**

De voorstellen moeten leiden tot een structurele kostenreductie van circa 1 miljoen euro gedurende de periode 2018-2021. Ook hier wordt weer gesproken over een reserve decentralisaties van 4.9 miljoen. Per 1 januari 2018 zal deze reserve geen 4.9 miljoen bedragen maar nog slechts circa 3.5 miljoen. **De VVD heeft hier in de inleiding al vragen over gesteld en vraagt zich af welke gevolgen dit heeft?**

Er wordt te veel gebruikt gemaakt van voorzieningen is één van de conclusies die de hoge kosten zouden verklaren. Voor de VVD is burgerparticipatie een mogelijkheid om op dit terrein kosten te besparen en als gemeente zouden we hier meer werk van moeten maken en hierin zouden we bijvoorbeeld ook de dorpsraden kunnen betrekken. Burgerparticipatie moeten we samen doen. Bij het programmaonderdeel zijn we hier wat nader op ingegaan en zo'n discussie zouden we toch eens moeten opstarten. **Graag een reactie van het college.**

De VVD kan zich zeker wel vinden in deze voorstellen en in de stappen die zijn gezet in het jaar 2017, maar we zijn er nog niet van overtuigd dat we deze ook volledig kunnen realiseren. Maar mogelijk dat het Rijk ons nog gaat helpen, dat zou ook niet de eerste keer zijn.

Bijlage B. Nieuwe Agenda van Twente

Het oppakken van de nieuwe agenda voor Twente vraagt ambitie en de VVD heeft deze ambitie zeker. Wij zouden als partij, om een concreet geformuleerde agenda van Twente financieel vorm te geven, in principe bereid zijn hiervoor zelfs een hogere bijdrage dan 12,50 per inwoner beschikbaar te stellen. Aan onze ambitie ligt het dus niet dat we op dit moment over het in te zetten bedrag een pas op de plaats maken en niet verder willen gaan dan 7,50 euro en additioneel nog eens 5,= euro te reserveren. De VVD wil echter wel een duidelijke monitoring van de projecten die daarmee gesteund worden en die moeten aansluiten op de behoefte van plattelandsgemeenten. Met name de bijdragen van de andere partijen in deze agenda zijn nog te weinig concreet. De focus op Hightech is wel erg nadrukkelijk, maar plattelands gemeenten kunnen wel degelijk profiteren van een boost in de Hightech.

Voor de VVD Twenterand hebben investeringen in een brede circulaire economie en aandacht voor de infrastructuur, niet alleen over de weg (A1 en N36) maar ook over het water en via het spoor de prioriteit. We betreuren het zeer dat dit via de lucht nu een stuk lastiger wordt. De VVD vraagt aandacht voor de verdere ontwikkeling van verplaatsingen via hyperloop in combinatie met de rol van de Universiteit Twente. Namens alle 14 VVD fracties in Twente zal de VVD een motie indienen met de focus op één van de knelpunten in de infrastructuur van Twente.

Plattelandsgemeenten hebben andere prioriteiten dan grote steden en omdat 50% van de inwoners op het platteland woont en werkt, moet binnen de agenda van Twente met deze verhouding rekening gehouden worden. Natuurlijk zijn er overkoepelende belangen zoals de branding van Twente, waarbij met name de toeristische sector voor Twenterand een grote rol speelt. **Onze inwoners dragen al één euro per inwoner bij aan Twente marketing via de provincie. Waarom maakt dit geen onderdeel uit van de Agenda van Twente?**

We moeten ons door dreigementen om als gemeente af te haken, als er niet ingestemd wordt met de voorstellen voor deze agenda, niet laten beïnvloeden en een 'coalition of the willing' is voor de VVD zeker bespreekbaar, Zo'n samenwerking zien wij echter eerder met andere plattelandsgemeenten dan met bijvoorbeeld Hengelo, Enschede of Oldenzaal. We zijn en blijven echter voorstander van een gezamenlijke agenda van Twente en gezamenlijk betekent op dit moment voor ons nog steeds 14 gemeenten.

Er is overigens een nieuw landelijk fonds 'Innovation Industries' opgericht, dat gedurende 10 jaar 75 miljoen gaat investeren en kennelijk zijn er ook in Twente talrijke hightechbedrijven die hiervan kunnen profiteren. Waarom dan in de agenda van Twente ook nog eens zo de nadruk op Hightech? **Is dit geen versnippering en een mogelijk gevaar voor de AvT?**

We gaan als VVD akkoord met de bedragen die nu voorgesteld worden en hopen dat we de extra 5 euro binnenkort ook kunnen uitgeven, want dat zou betekenen dat er concreet invulling is gegeven aan projecten die bijdragen aan een verdere economische ontwikkeling van Twente, maar ook van Twenterand. Met de voorgestelde dekking hebben we echter grote problemen.

Mocht dit allemaal niet lukken dan moeten we niet aarzelen en zelf de kansen grijpen om onze lokale economie extra te stimuleren met de inzet van de middelen die nu voor liggen. Dan moeten we de koe zelf bij de hoorns vatten en onze eigen ambities volgen.

Bijlage C. Financiële uitgangspunten t.b.v. de programmabegroting 2018

Wat de VVD betreft zijn deze uitgangspunten duidelijk gewijzigd na kennis te hebben genomen van de gevolgen van de meicirculaire en hebben we ook enkele opmerkingen/vragen over de beschreven uitgangspunten.

1. In deze kadernota wordt nog geen rekening gehouden met de nieuwe CAO per 1 mei 2017 en wij gaan ervan uit dat hier in de programmabegroting 2018 wel rekening mee wordt gehouden. **Over welke bedragen hebben we het dan?**

2. Er wordt bij twee uitgangspunten vermeld dat het inflatiepercentage over 2016 nog niet definitief is vastgesteld, maar dat dit percentage op dit moment 0,32% bedraagt. Dat laatste klopt, maar volgens ons is dit percentage op dit moment toch redelijk definitief en we zien hier ook geen verandering in komen.

3. De meicirculaire geeft ons een cadeau dat we met veel plezier accepteren en een bedankje richting het demissionair kabinet is zeker op z'n plaats. Over de periode 2018-2021 betekent dit een onverwacht financieel voordeel van bijna 3.5 miljoen euro en voor deze kadernota 2018 betekent dit een extra voordeel van 614.370,= euro, buiten de bedragen waar al rekening mee gehouden was. Vraag niet hoe dit kan maar profiteer er van. Deze meevaller betekent voor de VVD echter niet dat onze opgave volledig anders wordt, nee de tekorten op het sociale domein moeten opgelost worden. Overigens kunnen deze circulaires ons ook met extra financiële problemen opzadelen, hoewel dit gezien de economische ontwikkelingen op dit moment gelukkig wat minder voor de hand ligt. Voor de VVD staat vast dat het huidige kabinetsbeleid bij deze aangename verrassing een grote rol heeft gespeeld en dat dit beleid op hoofdlijnen moet worden voortgezet. De VVD is van mening dat we deze voordelen moeten inboeken als reserves en slechts voorzichtig en met mate kunnen inzetten voor nieuw of aangepast beleid, maar zeker niet moeten inzetten om tekorten af te dekken. Tekorten moeten we beleidsmatig aanpakken en niet met voordelen die ons in de schoot geworpen worden en waar we dus geen of slechts heel beperkt invloed op kunnen uitoefenen. **Onderschrijft dit college deze uitgangspunten?** De VVD had al aangegeven tegen de voorgestelde OZB verhoging te zijn, maar de meicirculaire moet toch ook het college en onze collega's ervan kunnen overtuigen dat deze beleidsmaatregel moet en kan worden teruggedraaid? **Graag een reactie van het college op deze laatste vraag.** Hoe de collega's hierover denken merken we wel als we met een motie over dit onderwerp komen.

Mede namens de VVD steunfractie: Erik Kobes, Reina Berends, Corné van het Laar, Jan Veerhuis, Ed Wijnbergen en Martijn Kolkman.

Chris Walraven
Fractievoorzitter